

VETERINÀRIA

Radiografia de la professió: Els veterinaris de camp, de manescal rural a veterinari d'exploració

XVII Jornades Nacionals de Seguretat Alimentària a Palma

El COVIB celebra Sant Francesc i reconeix Joan Ferrà

Renovam el conveni de gestió del RIACIB amb la Conselleria d'Agricultura

Avepa # col·lectiu de jubilats # VSF # cas clínic # assessoria jurídica # perfil col·legial

Le regalamos un frasco lleno de **puntos**

¿Sufre de permiso por puntos? En A.M.A. le ofrecemos un frasco lleno de soluciones.

NUEVA COBERTURA EN EL SEGURO DE AUTOMÓVIL

Infórmate sobre todos nuestros Seguros y Servicios:

- A.M.A. P. de Mallorca.C/ Barón de Pinopar, 10. 07012 P. MALLORCA
- Tf.: 971 714 982. Fax.: 971 710 731
- pmallorca@amaseguros.com
- A través de internet: www.amaseguros.com

editorial

sumari

# AVEPA: Cursos • Coneguem els nostres socis	4
# Seguretat alimentària:	
XVII Congrés nacional de Seguretat Alimentària	6
# Veterinaris Sense Fronteres	8
# Portada:	
Radiografia actual de la professió:	
Veterinaris de camp	9
# Perfil col·legial: Rafel Coll	12
# Reportatge:	
Sant Francesc i homenatge a Joan Ferrà	14
# Actualitat • Col·legi	17
# Els nostres centres veterinaris:	
Clínica Veterinària Binissalem	18
# Jubilats • Article AMA	20
# Pintura al COVIB • Assessoria Jurídica	21
# Cas clínic	22

La nova tasca del veterinari de camp

Som uns quants els companys als que ens ha tocat viure un dels moments més dramàtics pels que està passant la ramaderia. No és un cas aïllat el que passa a les nostres illes, ja que són els efectes de la globalització els que determinen el futur aprofitament de cada pam de terra i cada litre d'aigua de la mar.

A la conca mediterrània ens ha tocat la zona dels serveis, del descans del personal de les oficines del nord d'Europa, d'on es controlen les indústries que en el seu moment van deslocalitzar de la vella Europa per a rentabilitzar-les amb mà d'obra poc exigent dels països de l'Est, o del nord d'Àfrica o bé d'Àsia. Hem sofert un "boom" turístic, acompanyat per la conseqüent especulació urbanística, on l'únic impediment que s'ha trobat ha estat una agricultura i una ramaderia en decadència i en vies d'extinció. Un sector, el primari, que no ha sabut entendre les exigències del mercat. Per agricultura i ramaderia ja ha arribat tard el tren de la modernització.

El futur d'aquest sector únicament passa per la formació del personal, el distintiu de qualitat i procedència dels seus productes, la planificació de la producció i, sobretot, la comercialització conjunta. És aquesta la tasca del veterinari de camp, implicar-se dins de la nova orientació ramadera, entendre les seves necessitats i adaptar-se a les canviants exigències i modes del mercat.

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Mireia Mayol. **Direcció periodística:** Dirkom. **Consell editorial:** Jesús Martínez, Tolo Palou, Lluís Riera, Francisco Solá. **Fotografia:** Jaime Reina. **Publicitat:** COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Disseny i maquetació:** dDC. **Impressió:** amadip.esment. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Taller pràctic d'interpretació d'ECG, seminari d'aus i formació continuada d'oftalmologia: els cursos del trimestre a Palma

El mes de Juny es va fer a l'hotel Tryp Palma el segon taller pràctic d'interpretació d'ECG. Alberto Montoya i Enrique Ynaraja continuaren la feina començada l'any passat, aprofundint una mica més en la interpretació d'electrocardiogrames i tractament d'arítmies.

El 7 de Juliol vàrem tenir la visita d'Alberto Crosta, veterinari especialista en aus, que fou director del Loro Parque de Tenerife durant molts anys. Amb ell, els veterinaris assistents gaudiren d'unes jornades teòrico-pràctiques d'aus, en les que presenciaren casos reals d'endoscòpia amb animals vius, així com d'altres tractaments habituals en aus. Des d'aquí volem agrair la col·laboració desinteressada de Maryneland per poder realitzar aquest curs.

Finalment, els dies 7 i 8 d'Octubre, es va fer el darrer seminari de formació continuada d'aquest cicle. Manolo Villagrasa i Ignacio Torrubia ens donaren una aproximació pràctica a l'oftalmologia, amb casos clínics reals i exemples de la clínica diària.

(ve de la pàgina anterior)

CONEGUEM ELS NOSTRES SOCIS

Fa anys que ens veiem a cada curs i moltes vegades no sabem ni el nom d'aquella persona que se'ns seu sempre al davant. AVEPA Balears us proposa un breu qüestionari que ens ajudarà a conèixer-nos una mica més a tots plegats.

Nom: Esther Riera.	
Edat: 27.	
Estat civil: Fadrina.	
Fills: No.	
Afeccions: Llegir i viatjar.	
Quin és el teu menjar preferit? Caragols. I el que més avorreixes? Pèsols i carxofes.	
Quin llibre tornaries a rellegir? Qualsevol de García Márquez.	
A quin lloc del món tàgradaria perdre't uns dies? Argentina.	
Amb qui hi aniries? Amb bons amics.	
D'aquells ideals juvenils, què en queda? Espero que tot. Encara soc jove!!!.	
Quin animal t'agradaria ser? Lleó.	
De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Farmacèutica.	

Nom: Miquel Oliver.	
Edat: 39 anys.	
Estat civil: Casat.	
Fills: Dos bombons de nines.	
Afeccions: Fer bon vi, llegir i estudiar.	
Quin és el teu menjar preferit? La majoria de menjars regionals si estan cuinats amb bona mà. I el que més avorreixes? Menjars preparats.	
Quin llibre tornaries a rellegir? El Quixot.	
A quin lloc del món tàgradaria perdre't uns dies? Austràlia.	
Amb qui hi aniries? Amb els meus TRES bombons.	
D'aquells ideals juvenils, què en queda? Els ideals hi són... la qüestió és dur-los a terme.	
Quin animal t'agradaria ser? Qualsevol del que es queda tota la vida amb la seva parella.	
De no ser veterinari, a què t'hauries dedicat? Enginyer agrònom.	

Gran èxit de les XVII Jornades Nacionals de la Qualitat de la Carn i la Seguretat Alimentària celebrades a Palma

Més de 150 experts debateren en el Gran Hotel la situació del sector després de l'entrada en vigor dels reglaments d'higiene dels aliments

Les jornades, organitzades els passats 19 i 20 d'octubre per AVESA amb el suport del COVID, foren un fòrum de debat i reunió d'alt nivell

A Espanya hi ha un elevat nivell de seguretat alimentària. Així es desprèn dels diferents debats, ponències i taules rodones que tingueren lloc els passats dies 19 i 20 d'octubre al Gran Hotel de Palma, en el marc de les XVII Jornades Nacionals de la Qualitat de la Carn i la Seguretat Alimentària organitzades per AVESA i amb el suport del Col·legi de Veterinaris de Balears.

Més de 150 experts, entre veterinaris, empresaris alimentaris, legisladors, ramaders o apotecaris, prengueren part en aquestes jornades, que arribaren per primera vegada a la nostra Comunitat Autònoma. Es varen debatre els temes d'actualitat en un estret programa de dos dies en el que s'inclogueren assumptes de tanta actualitat com l'aplicació i la situació dels nous Reglaments d'Higiene dels aliments des de el punt de vista de l'Administració i l'empresa

Ramon Garcia, Jaume Orfila, Guillermo Cubero, Joan Carles Torrens i Antolín García, d'esquerra a dreta, inauguraren les jornades.

privada, la seguretat de la carn, el benestar animal i la producció d'aliments, el paper de l'empresari d'escorxador o la seguretat dels aliments en la restauració col·lectiva. També es debateren les auditories del APPCC, la responsabilitat jurídica en relació amb la seguretat alimentària o la formació dels professionals implicats, ponències i xerrades que tingueren un gran seguiment.

Les jornades varen ser inaugurades pel president d'AVESA, Guillermo Cubero, que va estar acompanyat pel director general d'Avaluació i Acreditació de la Conselleria de Salut i Consum, Jaume

Orfila; el director general d'Agricultura, Joan Carles Torrens; el director general de Sanitat i Consum de l'Ajuntament de Palma, Antolín García; i el president del nostre col·legi, Ramon Garcia. La cloenda, en la que es llegiren les conclusions (publicades a continuació), va ser presidida per la consellera d'Agricultura i Pesca del Govern Balear, Margalida Moner; i hi assistiren el director general de Salut Pública, Antonio Pallicer; el president del Consell General de Col·legis Veterinaris d'Espanya, Juan José Badiola; que acompanyaren Guillermo Cubero i Ramon Garcia a la taula presidencial. El sopar de cloenda tancà les jornades.

A les jornades hi prengueren part molts professionals de diferents àmbits.

En el Congrés, malgrat l'estret programa, també hi hagué temps per a un cafè.

Antonio Velarde Calvo, del Centre de Tecnologia de la Carn del IRTA, parlà sobre benestar i sofriment animal.

Las conclusiones de las jornadas

1. Los reglamentos (CE) de higiene de los alimentos que han entrado en vigor el 1 de enero de 2006 introducen un nuevo enfoque de la seguridad alimentaria que permitirá, con una correcta aplicación, elevar el nivel de seguridad alimentaria en todo el territorio UE.

2. Al ser una legislación menos detallada y más flexible que la anterior y al estar dirigida más a conseguir objetivos de seguridad alimentaria que a señalar los métodos concretos de llegar a ellos, exige un esfuerzo de estudio e interpretación importante que requiere un refuerzo de la cualificación y formación de todos los implicados.

3. Es necesario que se analicen las necesidades de formación de los técnicos de la Administración como base para conseguir una formación adecuada (y permanente) de los mismos, lo cual es clave para una correcta aplicación de la nueva legislación.

4. El análisis de riesgos es uno de los principios de la nueva normativa que debe aplicarse para poder conocer y gestionar los peligros antes de que aparezcan.

5. Para garantizar la seguridad alimentaria hay que aplicar sistemas de control en toda la cadena, desde la producción primaria hasta la venta al consumidor final.

6. Es de primordial importancia que se articulen lo más rápidamente posible los sistemas de transmisión de información de la cadena alimentaria desde la producción primaria a los mataderos y la consiguiente retroalimentación con los resultados de los mismos.

7. El titular de la empresa alimentaria es el responsable principal de la seguridad alimentaria. Para garantizarla debe aplicar procedimientos de BPH y de autocontrol basados en el sistema APPCC.

8. Es necesario un esfuerzo de información y de formación de los pequeños empresarios para que se comprendan los sistemas de autocontrol, de BPH y de gestión de registros.

Ramon Garcia, Margalida Moner, Guillermo Cubero, Antonio Pallicer i Juan José Badiola, d'esquerra a dreta, tancaren les jornades.

9. Es necesario garantizar la calidad de los controles oficiales. En algunas CCAA existen manuales de calidad de la inspección que pueden servir como modelo a tal efecto.

10. Es conveniente organizar sistemas de supervisión en los diferentes niveles de la Administración para garantizar la uniformidad de los controles oficiales.

11. En España es imprescindible que se desarrolle la figura del ayudante de inspección para mejorar el procedimiento de inspección de carnes.

12. Una consecuencia de la aplicación de autocontroles en toda la cadena alimentaria es la necesidad de desarrollar procedimientos de auditorías para el control oficial de dicho sistema.

13. Los nuevos planteamientos en seguridad alimentaria exigen que se generen registros en toda empresa que permitan garantizar y demostrar que se cumplen los requisitos de seguridad alimentaria.

14. Los nuevos métodos de gastronomía molecular suponen un nuevo concepto en la preparación de alimentos. Para aplicarlos es necesaria una evaluación de riesgos de cada proceso y alimento.

15. El concepto de seguridad alimentaria se debe ampliar teniendo en cuenta consideraciones nutricionales. Los alimentos no sólo deben ser inocuos, pueden contribuir a mejorar la salud.

16. En la cría, transporte y sacrificio de animales se debe respetar el bienestar animal,

como exigencia social y legal. Por ello es de primera importancia la formación del personal implicado en la manipulación de animales, sea en los mataderos o en la explotación ganadera. En ésta y en el transporte, el veterinario asume un papel clave en la formación de los manipuladores.

17. La aplicación de los criterios de bienestar animal supone un coste añadido para el sector ganadero y alimentario en general, pero se puede compensar por la mejora en la calidad y seguridad de los productos obtenidos.

18. Los sistemas de trazabilidad que se deben implantar en toda cadena alimentaria permiten garantizar el control de los destinos de la carne de los animales sacrificados por determinados ritos religiosos.

19. La complejidad de los procesos de elaboración en la restauración colectiva, así como la existencia de un gran número de ellos, exige un importante esfuerzo de control. Por ello, en pequeños establecimientos, una aplicación flexible y simplificada de los sistemas de autocontrol basados en APPCC permite garantizar la seguridad alimentaria.

20. La norma ISO 22.000 es una herramienta útil para la gestión conjunta de los sistemas APPCC y de aseguramiento de la calidad.

21. La aplicación de los sistemas de autocontrol por parte de los operadores económicos, los controles oficiales implantados y el esfuerzo realizado por empresarios, administraciones y técnicos permiten afirmar que en España hay un elevado nivel de seguridad alimentaria.

Una proposta d'educació per al canvi: la llegenda dels nats

La primera impressió que causa associar el nom de VSF a un projecte d'educació pot ser de sorpresa, però, per a nosaltres la raó és òbvia; després de quasi 20 anys de treball en les zones més pobres del nostre planeta, hem comprès que l'únic que fem és alleujar els símptomes que apareixen cada dia (fam, explotació, injustícia...), que la causa que mantén aquesta situació no és una altra que el nostre desenvolupament, abusi i irracional, el qual ofega els països en desenvolupament. Per això, a més de sanitaris/es volem ser educadors/es. Per contar allò que sabem, per provocar la reflexió davant la injustícia i la desigualtat. De res serveixen les bones intencions ni els doblers de la cooperació si no s'acompanyen d'un canvi d'actituds i d'una acceptació de compromisos. Per aquest motiu, educar per a la solidaritat és un altre dels nostres objectius.

8

L'any 1996 iniciàrem un projecte d'educació anomenat *Peixet, peixet... Qui té la canya?*, dirigit a escolars de primària. L'eix principal d'aquest projecte consistia en una representació de titelles, a càrrec de la companyia de teatre *Binixiflat*, l'argument de la qual es va dissenyar especialment per VSF. D'aquest projecte va néixer l'obra titulada *La llegenda dels Nats* que s'ha convertit en una eina de sensibilització sobre cooperació al desenvolupament en la qual uns personatges desenfadats i feliços parlen de la dignitat de les persones, d'un comerç just i solidari, del respecte a la natura, de conèixer i saber valorar el nostre patrimoni cultural i el dels altres, d'autoafirmació; però, sobretot, de compartir allò que sabem i allò que tenim.

L'argument és la història d'un poble, els Nats, els quals des de sempre vivien amb i de la natura, fins que reben la visita d'uns éssers una mica diferents, "els peixos grossos". Tot just en uns pocs dies aquests acaben amb els seus animals, els seus boscs i els seus déus, deixant-los tot sols i dividits, dependents de l'ajuda que els arriba de l'exterior, fins al moment que coneixen a Vet. Vet

és un individu estranger que els ensenyarà a pescar i a sobreviure només amb el fruit del seu esforç. Al costat seu reconstrueixen el seu món i aprenen a afrontar units el futur.

Els continguts de la representació es desenvolupen més tard a l'aula amb el professor/a, a partir de quaderns d'activitats per a l'alumnat. A més, depenent del grau d'implicació dels centres i tutors/es, aquestes activitats poden complementar-se amb dinàmiques, debats i jocs que reforcen la reflexió, les actituds crítiques, i l'anàlisi interna.

A la fitxa pedagògica de l'espectacle es reflexiona i treballa sobre cada un dels següents aspectes exposats a l'obra com:

- La importància del respecte cap a les altres cultures.
- La llibertat de pensament i autoafirmació.
- El respecte al medi ambient.
- El comerç just i el consum responsable.
- La defensa dels Drets Humans de totes les persones.
- La necessitat de compartir per crear una societat més justa.
- La solidaritat com a principi de les relacions entre les persones.
- La cooperació com a eina per a construir nous ponts de comunicació.
- La resolució de conflictes de manera no violenta.

Més de 60.000 nins i nines de tot l'Estat han vist l'obra i han treballat a l'aula el material complementari. El projecte s'inicià a Barcelona i s'ha dut a terme també a altres comunitats autònomes. La companyia de teatre *Binixiflat* ha actuat amb un gran èxit de públic i crítiques a Madrid, Galícia, Còrdova, Múrcia, Euskadi, Saragossa, Navarra i València.

La llegenda dels Nats es representarà a Mallorca i a Menorca el proper mes de novembre, en el marc d'un projecte de VSF finançat per l'AECI (Agència Espanyola de Cooperació Internacional).

Fotos cedides per Xavier Farrés.

A VSF volem propiciar el debat i la reflexió des de l'escola, al professorat, l'alumnat i les seves famílies a fi que, a poc a poc, tots ells es consciencien de les diferents situacions d'altres països dels quals rebem, de cada vegada més, els seus habitants i els seus infants que comparteixen la vida i les aules amb tots nosaltres.

Xavier Farrés Wunsch
Delegat de VSF a les Illes Balears

Per a més informació podeu consultar la nostra web www.veterinariossinfronteras.org o contactar amb nosaltres telefonant al col·legi de veterinaris 971 71 30 49.

Ja és hora de donar un cop d'ull a la situació de la nostra professió a Balears. Després de molts d'anys de canvis o, millor dit, de constant evolució, des de la revista del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears proposem fer una radiografia de les tres branques en les que, per una qüestió de comoditat, hem decidit dividir la nostra professió, la veterinària, a la nostra Comunitat Autònoma. Si

començarem per les clíniques veterinàries, dividides en dos apartats que ompliren pàgines de les dues darreres revistes, en aquest número donarem pas a la figura del veterinari de grans animals i la seva evolució i canvi durant les darreres dècades. En la revista del darrer trimestre tractarem d'aprofundir, per acabar amb aquesta radiografia, en el camp de sanitat i aliments...

Radiografia de la professió: Grans animals, de veterinari rural a veterinari d'explotacions

Els veterinaris rurals han anat desapareixent progressivament per mor de les exigències del sector agrícola i ramader i han anat reconvertint-se en figures més especialitzades que porten a terme una gestió sanitària de les grans explotacions ramaderes

La figura del veterinari rural patí un 'boom' fa quaranta anys amb l'aparició de la ramaderia industrial; abans, el veterinari compaginava la tasca clínica amb l'administrativa, però era impensable dedicar-se exclusivament als animals

La figura del veterinari rural ha desaparegut. Aquell professional que al volant d'un vehicle polsós recorria els camins de la nostra geografia i visitava vaques, gallines o porcs a modestes finques de la ruralia balear ja no existeix. La del veterinari rural és una figura emotiva, és la figura que va empènyer la majoria de professionals de l'actualitat a estudiar la carrera de Veterinària, però, per desgràcia i fent honor al present, forma part del passat. I és així perquè la feina que portava a terme s'ha adaptat al medi en el que treballa, el medi rural, un poc més professionalitzat des que els petits agricultors i ramaders s'han anat agrupant en associacions agràries i adaptant-se a les noves tecnologies per subsistir en un món replet de dificultats. El veterinari rural és ara un veterinari d'explotacions: gestiona extenses rama-

deries, vetlla pel compliment dels programes sanitaris de l'Administració i en la seva mà aguanta el futur d'una part molt important del sector primari. També desenvolupa la tasca clínica, però es tracta d'una tasca residual, puntual, que res té ja a veure amb la que portava a terme fa quatre dècades.

En el marc general de la nostra professió, ja hem vist en les dues darreres revistes col·legials, que el número de veterinaris a Balears ha crescut molt en els darrers quaranta anys. En aquell temps, la major part dels veterinaris que hi havia a les Illes eren funcionaris (també anomenats veterinaris oficials: depenien dels Ministeris de Sanitat i Agricultura), i compaginaven la seva tasca amb la feina del camp. Podem dir que es tractava d'una situació relativament còmoda perquè hi

havia un número definit de veterinaris per a un número definit d'animals. Aleshores, emperò, tingué lloc un fet que canvià radicalment aquest panorama: l'aparició de la ramaderia industrial. Es tracta d'un moment en el que molts de pagesos començaren a veure en la ramaderia la solució a les penúries econòmiques que havien passat els seus pares, i les finques començaren a importar animals des de la península i moltes d'elles es convertiren en granges d'engreixament. Aquest increment en el número d'animals creà per necessitat un nou rol que es personificà en la figura del veterinari exclusiu de clínica o veterinari rural, un manescal que es dedicava únicament als animals, fora de competències de l'Administració. Una segona circumstància contribuï encara més a aquesta 'moda' veterinària: l'arribada de joves

estudiants amb ganes de guanyar la primera pesseta. Aquest fet que creà una competència ferotge en els pobles i, per extensió, una millora en el servei i en la pràctica veterinària, és a dir, progrés.

Una professió pròspera

Som en els anys 60 i xerram de millora de servei i de progrés. Cronològicament, primer varen ser les fàbriques de pinsos les que varen marcar el pas en aquesta tendència, a principis de la dècada. Uns anys més tard, arribaren a l'Illa grans partides de porcs importats de la península, i passaren a 'convivre' amb la raça autòctona, el porc negre. Es crearen les primeres explotacions intensives de porc blanc, que passaren a menester una gestió específica. L'arribada d'aquesta raça obligà a canviar l'allotjament dels animals, el menjar, els tractaments sanitaris... El mateix ocorregué amb les vaques, que dugué el conegut 'boom' econòmic i comercial de la llet. En aquesta època començaren a néixer les primeres vedelles fruit de les inseminacions artificials, fet que donà un important cop d'efecte a la indústria ramadera implantada a Balears en aquells anys, ja que es tractava d'animals amb molta capacitat per produir més llet. I després passà amb les ovelles, les gallines, etc. El sector primari havia creat la necessitat i en resposta a aquesta demanda, el número de veterinaris rurals havia pujat. Arran de l'eclosió de la ramaderia industrial era estrany el cas d'una casa de pinsos, per exemple, o una empresa relacionada amb la ramaderia, que no tingués a 4 ò 5 veterinaris en nòmina. La professió de veterinari rural havia prosperat.

Especialització i escissió

En el marc de tot aquest canvi, sorgiren els especialistes. Va ser quan molts de veterinaris clínics rurals començaren a veure que els petits animals servien també per guanyar-se la vida. Aquest fet significà el primer símptoma del canvi de tendència que es produí en la nostra professió en els anys posteriors: el naixement de les clíniques de petits animals. A més, també 'canviaren' les malalties i es començà a xerrar de còlics, de coixeres, de mal de braguer... que requerien d'una especialització tècnica impensable pocs anys abans, quan la penicil·lina arribava de contraban i els manescals havien d'inventar-se remeis per curar un animal. Ja s'intuïa un canvi de la medicina, que passava de la vessant curativa a la preventiva. Es milloraren els vehicles, aparegueren els telèfons mòbils i es modernitzaren els aparells per fer diagnòstics, entre moltes altres coses.

Aquest canvi al que ens referim, aquesta especialització, arribà de la mà d'una altra circumstància: la progressiva disminució del número d'animals a les finques. L'economia començava a acusar els primers símptomes de sobreproducció i arribà el moment en el que mantenir un animal costava més doblers que els que donava: l'animal havia perdut el seu valor. Els problemes del sector agrari repercutiren en primer lloc en la feina del veterinari (encara ara, la vessant sanitària continua sent el primer factor prescindible quan no hi ha doblers), i per aquí va ser per on es retallà aleshores. A més, el veterinari rural ja no podia viure d'una clientela fixa: molts de pagesos havien après a fer les feines clíniques i es limita-

ven a requerir el veterinari en casos d'urgència. Aquest fet dugué a una progressiva degradació en la prestació de serveis i, amb tot, a la desaparició de la figura del veterinari rural.

Quines són ara les feines al camp?

Quan xerram de la desaparició de la figura del veterinari rural, no ens referim a que hagi desaparegut la feina veterinària a la ruralia. Ben al contrari, la tasca veterinària al camp es porta a terme en un volum considerable, això sí, per part de menys gent. Podem desglossar en tres les feines que porten a terme els diferents veterinaris que treballen al camp: la feina a les explotacions, la feina a les ADS i la feina de l'Administració. En aquest darrer cas, és important xerrar de l'IBABSA, o Institut de Biologia Animal de Balears. Aquesta empresa, depenent del Govern i en la que treballen un grup de veterinaris, és l'empresa més antiga creada per prestar serveis als ramaders. L'IBABSA desenvolupa una tasca de gestió i prevenció coordinant les campanyes oficials de vacunació (brucel·losi, tuberculosi...) i gestionant els controls de llet i ferratges, entre altres. En l'actualitat, l'empresa pública recorre a la prestació de serveis per portar a terme les esmentades campanyes i, molts de cops, suposa una experiència professional per a alguns veterinaris que tenen l'oportunitat de tenir el primer contacte amb el món rural, una passa imprescindible per dedicar-se en aquesta professió segons hem dit moltes vegades des del col·lectiu.

Acabam analitzant la feina del veterinari d'explotacions i del d'ADS. En el cas

del primer, podem dir que és l'hereu directe del veterinar rural i desenvolupa una tasca clínica en algun cas puntual d'urgència; el segon, en canvi, desenvolupa una feina més preventiva i de gestió. Per a molts de nosaltres, l'ideal passa perquè s'unifiquin les dues feines i donar així més uniformitat a la professió, una circumstància que es dona en alguns casos. En aquests professionals, els que treballen per a una ADS, ens detenim a continuació.

Veterinaris d'ADS, previsió sanitària per a les explotacions ramaderes

Com hem dit, el veterinar que treballa a la ruralia s'ha especialitzat, ben exactament igual que han fet els ramaders, que amb el temps han anat agrupant les seves explotacions en ADS, o Agrupacions de Defensa Sanitària. Les primeres ADS sorgiren en els anys 80, gràcies al patrocini oficial de Madrid, però aquesta situació anà variant poc a poc a partir de que el Servei de Ramaderia de la Comunitat les distribuï en districtes i/o comarques per facilitar el seu control i gestió. Actualment reben subvencions a mitges del Govern Central i de l'Executiu Autònic. La feina a una ADS és l'única manera que té un veterinar de camp de poder guanyar-se la vida. Porta a terme campanyes de sanejament, campanyes de vacunació, visites a explotacions... La tasca del veterinar és la gestió de tot el programa sanitari. No obstant això, la tasca del veterinar d'ADS no tan sols és clínica, es tracta d'una feina valorable des del punt de vista econòmic, ja que els manescals que hi fan feina donen consells orientats a la optimització de recursos i a la consecució d'un resultat final bo per a l'explotació. Actualment, a Balears hi ha un total de 23 ADS, més una de propera creació que agruparà criadors d'abelles. Desglossades, el major número d'ADS correspon al sector oví-caprí, ja que hi ha 13 agrupacions d'ovelles i una de cabres; n'hi ha 4 que agrupen explotacions de porcs blancs i una de porc negre, tres del sector boví i una d'estruços.

Sílvia Jiménez començarà la seva jornada de dimecres a la finca de Can Center, entre Felanitx i Porto Colom. Ha de treure sang a totes les vaques lleteres de la finca, que pertany a l'ADS de Lleters de Mallorca, agrupació per a la que treballa

Sílvia des de fa cinc anys. "El veterinar d'ADS és un metge de capçalera de l'explotació i la seva tasca s'orienta cap a la prevenció més que cap a la feina clínica. El veterinar de l'ADS no sempre és el manescal clínic de les explotacions d'aquella ADS, però crec que la tendència hauria de ser aquesta", explica Sílvia. Jaume és l'amo de la finca. Camina pel corral i tanca el bou que hi ha a l'explotació, que pasturava a les seves amples al costat de les vaques lleteres mentre Sílvia fa la seva feina. "La relació entre el veterinar i el pagès ha de ser de confiança total i crec que ells se'n han adonat que des de que treballam plegats la seva feina ha millorat", comenta Sílvia mentre extreu sang. Jaume confirma aquest extrem: "Des

de que na Sílvia ve, estam més tranquils. Abans els veterinaris venien una vegada cada any i quan havia una emergència, ara els tenim aquí cada 15 dies. Per una banda pot ser pitjor perquè, per exemple, amb la seva presència les vaques es posen nervioses i produeixen manco llet, però a llarg termini és millor per a l'explotació, i per a nosaltres".

Uns quilòmetres més al centre de l'Illa hi trobam Miquel Nicolau, veterinar de l'ADS de porquí de la comarca de Palma i de l'ADS de porquí de la comarca d'Inca, que és a la finca de Son Bauló, a Lloret, barallant-se amb un centenar de truges. Miquel visita unes 90 finques en les que realitza seguiments dels animals, que divideix per lots. Porta un control exhaustiu de totes les finques que gestionen ambdues ADS. "És una feina més preventiva que de clínica", explica Miquel, que duu cinc anys treballant. "Feim vacunacions cada quatre mesos i realitzam extraccions de sang una vegada a l'any", afegeix. "El més laboriós és tota la paperassa que has d'omplir per dur la gestió eficient d'una explotació com aquesta (Son Bauló)... te passes hores escrivint números als papers a la fi de dur el control de la finca", diu. Demanat sobre la seva relació amb el pagès, Nicolau assegura que

"el pagès és el que realment fa la feina de dia a dia. És important que s'estableixi una bona comunicació entre manescal i pagès perquè, del contrari, tot se'n pot anar en orris. En el meu cas en concret, sens dubte m'afavorí el fet de tenir una granja amb animals i això ha provocat que es perdés la possible desconfiança inicial del ramader cap a un veterinar que no coneixia d'abans". Miquel Nicolau clou: "Sense ADS i l'administració no es podria dur un control del cens d'animals que hi ha a Balears i, per exemple, és més fàcil prendre mesures en cas d'alarma sanitària".

Dirigint-nos a la part d'Es Raiguer arribam a Sencelles, on hi trobam la finca de Son Fransoi, que pertany a l'ADS oví

del camp mallorquí. La finca, per on pasturen més de 300 ovelles, ha rebut la visita del manescal de l'ADS, Tolo Palou, que es persona a la finca dos cops a l'any per portar a terme les campanyes de vacunació. "El veterinar és l'encarregat de fer complir el programa oficial. Es tracta d'una feina de gestió i burocràtica seguint les regulacions de la Comunitat Europea, més que de la feina clínica que fa anys sí complien els veterinaris rurals. Ara la feina clínica es limita a les emergències", explica Tolo, que amb l'ajuda de l'amo, en Ramon, vacuna una ovella que s'ha mesclat amb el ramat d'un veí de la zona. Igual que els seus col·legues, Tolo Palou considera "vital" tenir una bona relació amb el pagès: "Els has de fer saber que el que dius és real per tal que et facin cas quan dones un consell o fas una observació. És gent que en moltes ocasions està acostumada a lluitar contra les adversitats i que sap que quan s'acabin les subvencions institucionals el camp està fet. Per això és important que et facis escoltar". "De la mateixa manera -afegeix Tolo- la nostra tasca sense la feina diària del pagès tampoc no tendria sentit". Aquest és, en suma, el darrer reducte d'una professió que no ha perdut l'encant del passat.

Rafel Coll:

De l'amor pels cavalls a la veterinària

Néixer a Menorca i ser aficionat als cavalls semblen dos conceptes que no poden anar separats. Històricament, els cavalls sempre han estat la principal eina de la pagesia per treballar el camp, i Menorca no n'ha estat una excepció. Si a això li afegim que en són els protagonistes de totes les festes populars que se celebren a l'Illa al llarg de l'estiu, des de les conegudes festes de Sant Joan a final de juny, fins a la Mare de Déu de Gràcia de principis de setembre, adquireixen encara més importància. Això li passà a Rafel Coll Rosselló, maonès (12 de febrer de 1957), veterinari clínic de petits animals i coordinador de Seguretat Alimentària a l'Illa. També és marit, pare de família, caçador i mariner. "M'encanta sortir en llaüt a pescar amb la família i a passar els caps de setmana", explica.

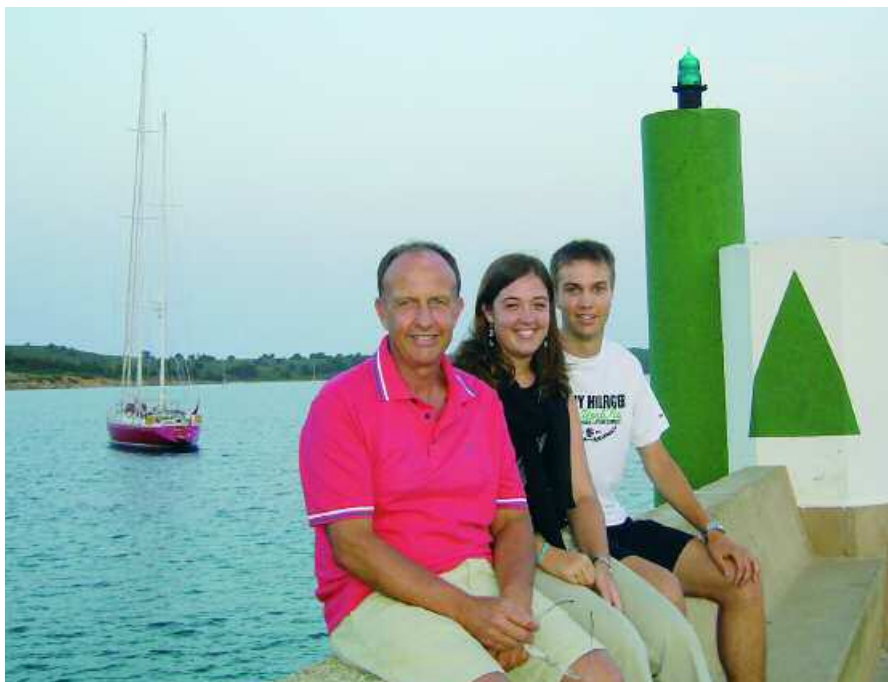

Foto cedida per Rafel Coll

12 Segons reconeix, varen ser els cavalls de muntura menorquina els que, als 14 anys, acostaren Rafel Coll al món rural i, per extensió, a la veterinària. En acabar el batxiller i el servei militar, en l'any 1976, se'n va a Lleó a estudiar la carrera. "No me'n volia anar fora per no allunyar-me dels cavalls i per això vaig fer la 'mili', però després d'estar tancat a una oficina durant moltes hores, decideixo estudiar per dedicar-me a la meva vocació: la veterinària", reconeix. Durant la carrera, Rafel Coll viu dues experiències que el posen en contacte directe amb el món rural que tant li agradava: "A l'estiu de tercer de carrera vaig començar a Alaior amb J. Bosco les pràctiques orientades al ramat boví. I en l'estiu de quart me'n vaig anar a Santander amb Don Juan Abascal i els seus fills, que treballaven exclusivament clínica de vaques. Fou una experiència inoblidable que vaig repetir en el 81, en acabar la carrera. Ser a Santander era un paradís per a un clínic de boví: hi havia milers de vaques, 40.000 ramaders i

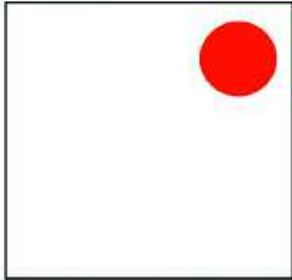
un paisatge meravellós. S'establí una relació d'amistat entre nosaltres que encara avui es manté".

Després d'una bona experiència a la barcelonesa clínica de petits animals del doctor Cidón, Rafel Coll retorna a Menorca, on comença a exercir com a clínic de petits animals. "Era l'any 82 i tenia molta il·lusió... però molts pocs mitjans. En aquella època s'empraven el fonendo, el termòmetre, les tires d'urinalísi o el detector de metalls. Passava clínica en una petita habitació del pis, fins que tres anys més tard, en el 85, vaig decidir obrir una consulta". "Els començaments no varen ser gens fàcils —explica Rafel Coll— però a poc a poc vaig anar aconseguint clients". En aquesta època Coll porta a terme freqüents viatges a Mallorca, "on passava —recorda— petites temporades amb els 'mestres' Pep Aguiló i Pere Pujol". "Vaig aprendre molt d'ells, com gairebé tots els meus col·legues de generació", afegeix.

El nostre protagonista compaginà aquesta tasca clínica amb l'estudi i aconseguí una plaça de funcionari a Alaior que desenvolupà fins a la reestructuració de l'Administració. Actualment exerceix com a coordinador de Seguretat Alimentària, però sense abandonar la clínica. "El que sí he abandonat —es lamenta Coll— és el món rural, un fet que al començament s'esdevenia imprescindible".

Des de la seva experiència, Coll repassa el sector de la veterinària a la nostra comunitat: "Crec que hi ha una proliferació important de professionals veterinaris i moltes facultats. El que per una banda podria ser preocupant ho deixa de ser ben enfocat, és a dir, obri noves expectatives al sector: hi ha molt a fer en seguretat alimentària (traçabilitat, appcc), en veterinària de cavalls, diversificació i especialització en petits animals, etcètera. Tot això fa pensar en un futur de cap manera pessimista, si la tasca veterinària s'enfoca òptimament".

ibab

Institut de Biologia Animal
de Balears S.A.

MALLORCA:

C/ Esperanto, 8
07198 - Son Ferriol
971426172

C/ Vazquez Mella, 7
07630 - Campos
971652662

C/ Estació, 4
07510 - Sineu
971521080

MENORCA:

C/ Bijuters, 36 - Parcel·la 11
07760 - Ciutadella
971384745

EIVISSA:

Av. D'Espanya, 49 - Tercera Planta
07800 - Eivissa
971195568

Emotiva celebració de Sant Francesc

El col·lectiu rendí homenatge a Joan Ferrà en el tradicional sopar del nostre patró nomenant-lo col·legiat d'honor per la seva tasca al nostre costat al llarg de més de tres dècades.

Emotiva celebració la que acollí el passat 7 d'octubre el restaurant Bahía Mediterráneo de Palma, habitual seu del sopar de Sant Francesc. Celebràrem el nostre patró en família i també rendírem homenatge a Joan Ferrà, un excepcional professional que ens ha facilitat molt la nostra tasca al llarg de les tres darreres dècades des del seu lloc a la Conselleria d'Agricultura i Pesca, nomenant-lo col·legiat d'honor, un fet que ocorre per primera vegada amb un professional no veterinari.

Uns 120 veterinaris i familiars ens reunírem en una amena vetllada en la que cada any abandonam les nostres preocupacions diàries per passar unes hores de tertúlia amb els col·legues i amics. A més del sentit homenatge a Joan Ferrà, al que se li va fer entrega d'un diploma i una insígnia del COVIB, tingué lloc el particular record als veterinaris que fa 50 i 25 anys que es col·legiaren i als recent arribats, als que es feu lliurament, respectivament, de les insígnies d'or, or i plata, i plata. Entre els primers, recolliren la seva insígnia Joan Alorda Oliver i Jaume Colom Pizà. La insígnia d'or i argent va ser per a Gabriel Puigserver Gil de Sola (254). Mentre que les de plata les recolliren Antoni Oliver Far (710), Pau Alorda Gayà (712) i Aina Rotger Cerdà (723).

Ramon Garcia i l'homenatjat, Joan Ferrà.

De la mateixa manera, les entitats i associacions que col·laboren amb el COVIB (Felixcan, Axa, Solbank, Veterpalma, La Caixa, Sa Nostra, Papereries J. Company (Ofiexperts), Amadip-Esment, Veterinarios sin Fronteras, Ramaders Agrupats de Felanitx, Sanitas, Azasa (All Flex), Leal Feito-Merial, Prodivet, Ca'n León, Comercial Agroquímica Balear, Copema, Virbac, Ama, Banc de Sabadell, Avid y Retto Expres, SL - MRW), participaren en la vetllada amb diferents regals que es sortejaren amb els presents. Després de les postres arribà el toc d'humor, que el posà el trio 'Buffons', amb un original 'show' de monòlegs i diàlegs que feu les delícies dels assistents. En suma, un Sant Francesc ben emotiu que es perllongà fins ben entrada la matinada.

< Moment del sopar al restaurant Bahía Mediterráneo.

'Buffons' amenitzaren la vetllada.

< VSF subhastaren diversos regals entre els assistents.

“Si tornàs a començar la meua vida estudiaria veterinària”

Joan Ferrà Capllonch, controlador pequari, es converteix en soci d'honor del Col·legi després d'una vida lligada a la nostra professió

Antoni Real, Ramon Garcia, Joan Ferrà, Federico Sbert i Catalina Bennassar.

Joan Ferrà Capllonch (Esporles, 2 de gener de 1947) se'n recorda de tots els veterinaris amb els que ha fet feina des dels començaments dels anys setanta, quan entrà a treballar a la Delegació Provincial del Ministeri d'Agricultura a Balears com a controlador pequari, i assegura que ha après molt de tots ells. No és veterinar, però com si ho fos. Duu tota una vida treballant amb manescals i per això el Col·legi li ha volgut retre un homenatge a pocs dies de la seva jubilació nomenant-lo col·legiat d'honor.

Com entrau en contacte amb el món ramader i, per extensió, amb el món de la Veterinària?

La veritat és que per una casualitat. Podria aplicar el tòpic de ser en el lloc adequat en el moment oportú. En acabar el batxiller vaig rodar per un parell de llocs i després de treballar en una empresa d'Esporles vaig acabar en el sector de l'hosteleria. Amb 25 anys, i fent una feina sense horaris, miro de trobar una sortida i començo a preparar unes oposicions per Sa Nostra i pel Banc de Biscaia. Per altra banda, me vaig assabentar de les proves a un lloc del Ministeri d'Agricultura, pel qual hi havia dos requisits: tenir el carnet de conduir i fer una pràctica. Era l'any 72 i me'n vaig anar amb un veterinar de la Delegació Provincial, Alfredo Mus, a la finca de Son Boreó, a Santa Maria. Era l'època de la pesta africana i havíem de sacrificar 40 truges. Ell ho va fer amb dues davant jo i em tocà fer la necropsia. Vaig extreure els ronyons, els ganglis limfàtics i la melsa i ho vaig introduir dins pots amb penicil·lina per enviar-ho a Madrid. Aquest va ser el meu primer contacte amb tot aquest món. En aquell moment vaig començar a treballar amb Bartomeu

Anguera, Rafel Pizà, Sebastià Cardell, Biel Ferriol, Pedro Mas i el propi Alfredo Mus.

Recordeu a tots els veterinaris amb els que heu treballat?

És complicat dir els noms perquè per ventura te'n pots deixar un, però des del primer dia fins avui he treballat envoltat de veterinaris i no puc dir una paraula dolenta de cap d'ells. He fet feina amb molts a la Conselleria d'Agricultura i també he estat molt en contacte amb veterinaris de la Conselleria de Sanitat i amb veterinaris titulats. Fins i tot me'n recordo que quan vaig començar hi havia 96 veterinaris col·legiats.

Què heu aportat a aquest col·lectiu i què vos ha aportat ell?

El que és clar és que els veterinaris me varen formar. Jo no sabia res d'animals i ells m'ho ensenyaren tot. Després, amb l'arribada de les següents generacions, començaren a treballar professionals més joves que tenien molts coneixements tècnics i estaven més preparats, però en la pràctica sí que havien d'aprendre alguna cosa. No he ensenyat res a ningú, simplement he col·laborat amb ells.

I aquesta col·legiació d'honor, què suposa per vos?

És un honor; una manera molt especial i emotiva que té tot el col·lectiu de rendir-me homenatge per boca del Col·legi. Estic molt satisfet.

Quina considereu que ha estat la vostra tasca durant tots aquests anys?

Primer, crec que la nostra principal tasca, abans d'exigir, és la d'ajudar al pagès. Ajudar-lo a que compleixi amb les normatives sanitàries i que s'adapti als

temps que corren. A més, és un sector que té el futur negre perquè les normatives de cada vegada els exigeixen més, treuen baixa rentabilitat del que produeixen i la mitjana d'edat de la gent que treballa al camp és elevada, hi ha molts pocs joves que s'hi vulguin dedicar. Apart d'això, en els 80 vàrem fer els primers sanejaments de brucel·losi i tuberculosi arran d'un parell de casos que hi hagué en humans a Santa Maria, Algaida i Inca. Me'n recordo, fins i tot, que un grapat de manescals agafaren la brucel·losi, se'n dugueren un bon ensurt. També vetllam pel compliment del PNIR (Pla Nacional de Investigació de Residus), realitzam inspeccions d'oví-caprí per a la Comunitat Econòmica Europea, inspeccions a zoològics, fàbriques de pinsos i distribuïdores, agafam mostres a escorxadors...

Ho enyorareu?

Sens dubte. Professionalment he viscut una vida apassionant, molt interessant. No tenc cap dubte que si tornàs a començar seria veterinar.

Heu tingut mals moments?

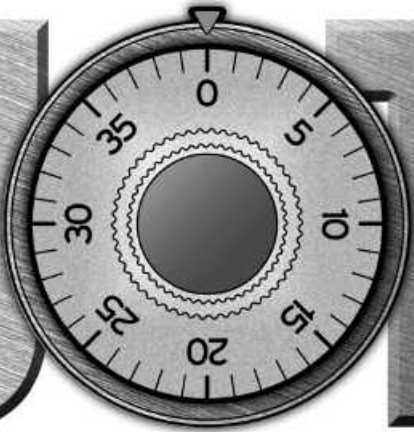
Sí, hi ha hagut moments de molta tensió amb la pesta africana, la llengua blava, les vaques boges, els casos de cloramfenicol, clenbuterol, etc. Però amb els anys te vas quedant amb el positiu, i en la meua feina, per sort, hi ha hagut molts de moments positius.

I a partir d'ara?

Per fortuna la meua senyora també es prejubilà i podrem dedicar el temps a les nostres dues filles i la nostra néta. També aniré a caçar tords amb filats, a cercar bolets, a pescar...

Et preocupa que els tipus
d'interès pugin?

HIPOTECA

QUOTA

BLINDADA

Gaudeix d'un interès variable pagant
sempre **la mateixa quota**

"SA NOSTRA"

CAIXA DE BALEARS

Altes:**Laura Gomila Marqués**

Telf: 666 402 115

Daniel de Celis Domínguez

Telf: 619 288 298

Sara Baez Seara

Telf: 687 761 824

Amparo Ortúñez Navarro

Telf: 630 618 135

Mª Pilar Ortega Ortega

Telf: 647 511 528

Xabier Egurrola Hormaetxea

Telf: 619 344 922

Ramona Delia Saleno

Telf: 670 306 563

Baixes:**Pedro Bauzá Vila**

Per jubilació.

Montserrat García García

Per trasllat a una altra província.

Altes de Clíniques:**Clínica Veterinaria Sant Marçal**

Casa del Poble Esq. Andreu Juan Batle

Local 8. Cabaneta - Marratxí

Telèfon: 971 603 212

Titular: Belinda Valls Moldenhauer

Rubinca ClinVet

C/ Balanguera, 96 B. Inca

Telèfon: 971 880 669

Titular: Pere J. Torrens Llabrés

Baixes de Clíniques:**Centro Veterinario Mercadal**

C/ Virgen de Monte Toro, 10. Es Mercadal

Titular: Mª José Rubio Pascual**Clínica Veterinaria Ferrerías**

C/ Bisbe Sever, 40. Ferreries

Titular: Miquel Allés Pons

El COVIB i Agricultura perllonguen per cinc anys la seva col·laboració en la gestió del RIACIB

La consellera d'Agricultura i Pesca del Govern Balear, Margalida Moner, i el president del Col·legi Oficial de Veterinaris de Balears, Ramon Garcia, varen donar el passat 28 d'agost una passa més per facilitar la tasca del nostre col·lectiu amb la signatura, per cinc anys, del conveni de col·laboració per a la gestió del Registre d'Identificació d'Animals de Companyia (RIACIB). La col·laboració entre el COVIB i el Govern Balear en aquest camp s'inicià en el 1999, però no ha estat fins ara quan ambdues institucions han subscrit una col·laboració més perenne, fet que sens dubte permetrà un millor funcionament del Registre.

En roda de premsa, Ramon Garcia explicà les novetats que s'han inclòs en la gestió del RIACIB, així com també destacà la importància del seu bon funcionament per garantir la identificació dels animals de companyia, fet que sens dubte optimitzarà el seu benestar i delimitarà les responsabilitats dels seus propietaris. Així, el RIACIB, que també inclou el Registre d'animals perillosos de la CAIB, podrà ser consultat 'on line' pels veterinaris autoritzats a través de la pàgina web del Col·legi (www.covib.org). D'aquesta manera, els veterinaris podran localitzar a qualsevol hora el propietari d'un ca sense

esperar que les oficines del Col·legi de Veterinaris romanguin obertes.

Per la seva banda, la consellera d'Agricultura i Pesca, Margalida Moner, destacà durant la signatura del conveni que els ciutadans estan més conscienciats amb la responsabilitat de registrar els seus animals de companyia i amb la incorporació d'un xip d'identificació. Moner exemplificà les seves paraules dient que el passat anys s'implantaren a Balears 18.585 xips a cans, mentre que uns anys abans, en l'any 2000, la xifra es quedà en 3.500.

Una altra de les novetats que impulsa el COVIB és que el RIACIB estarà connectat al REIAC, mesura que amplia de les Illes a tot el territori nacional l'àrea de recerca d'una mascota extraviada. A més, el COVIB es converteix en responsable de tot el que ha de veure amb edició, distribució i control de xips i documents oficials (inclòs el passaport per a cans, moixos i fures, que té la consideració de cartilla oficial al territori de la Comunitat Autònoma).

17

al marge

Els veterinaris podran accedir a places a la conselleria de Medi Ambient

El passat 23 d'octubre es va publicar al BOIB l'Acord del Consell de Govern de 13 d'octubre de 2006, pel qual s'aprova la modificació puntual de la relació de llocs de treball corresponent al personal funcionari al servei de la Comunitat Autònoma.

Amb aquesta modificació hem aconseguit una reivindicació històrica de la nostra professió, que és la incorporació de la llicenciatura en veterinària als requisits de determi-

nades places de la conselleria de Medi Ambient.

En particular, els veterinaris podran accedir a les places de directors dels espais i parcs naturals de: Parc de Llevant, Albufera, Albufereta, Mondragó i Serra de Tramuntana, a Mallorca; Cala d'Hort i Ses Salines a Eivissa i Albufera del Grau a Menorca (8); 1 plaça a la D. G. de Caça; 2 a la D. G. de Biodiversitat; així com a dos llocs base del Conseller.

coneguem millor les clíniques veterinàries de Balears

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Clínica Veterinària Binissalem

La **Clínica Veterinària Binissalem** és l'únic centre d'aquestes característiques que podem trobar a Binissalem. En un carrer estret del municipi del raïm, Mateu Amengual aixecà la seva clínica ara fa dotze anys i treballa tot sol: atén els clients, opera, vacuna i, fins i tot, ha de xerrar idiomes (en el moment de l'entrevista atengué una senyora major, estrangera, amb una mescla d'anglès, alemany i castellà, sol·licitant un consell). Amengual es refereix a la professió veterinària després de ser demanat sobre si hi ha massa veterinaris clínics a Balears i si hi ha bona sintonia dins el col·lectiu: "No crec que siguem tants vete-

rinaris a Balears perquè trobes molt poques clíniques que tanquin, que seria una senyal de que sí som massa. Si bé és cert que el nombre de clínics ha crescut en els darrers anys, jo som de l'opinió que si crees feina, hi ha feina. Per exemple, si portes a terme medicina preventiva amb un número raonable de clients pots tirar endavant el negoci". "Sobre l'altra qüestió –respon– suposo que és més fàcil tenir bona sintonia amb els col·legues si ets tot sol a Binissalem que si treballes, per exemple, a Palma, i hi ha un centre veterinari a prop de la teva clínica i competeixen pels clients".

Amengual, com molts altres col·legues de professió té molt clar cap a on camina la veterinària: "Fa uns anys que treballam cap a l'especialització. Comencem a tenir recursos tècnics per fer feina en aquest sentit i la nostra preparació és adient. Ara, a Balears encara no hi ha un gran hospital d'aquests que sí existeixen en altres països i a Espanya mateix, i que realment ens permetria especialitzar-nos sense perdre clients, però sí crec que pot arribar en uns anys". Així mateix, Amengual explica que "la nostra professió ha experimentat un canvi molt gran en els darrers anys. La veterinària s'ha convertit en preventiva i aquesta tendència va molt lligada al

18

FITXA

Nom de la clínica: Clínica Veterinària Binissalem.

Titulars de la clínica: Mateu Amengual Pons.

Adreça:

Carrer Catedràtic Llabrés, 28 · 971 51 20 63 · Binissalem
binivet@hotmail.com

Teniu obert des de: Abril de 1994.

Equip humà que conforma la clínica: Una persona.

Equip tècnic: RX, bioquímica, hematologia, microscopi, anestèsia inhalatòria, quiròfan i hospitalització.

Especialitats: Petits animals (cans i moixos).

Número aproximat de clients al mes: Un centenar.

Un comentari sobre la professió:

“El nivell de la veterinària de petits animals a Balears és molt bo, segurament pels mestres que hem tingut. Jo li posaria una nota de notable alt. A Balears, de moment, els veterinaris arriben i tenen feina. La veritat és que hi ha pocs aturats. En aquest sentit podem estar contents”

tracte amb el client i al màrquetig; ara ja no esperes que arribi el client, el cerques i l'avisas”.

Finalment, Mateu Amengual es refereix a un tema que ha ocupat portades d'alguns diaris en aquest passat mes d'agost: els cans perillosos. “Es tracta d'una qüestió problemàtica que ha estat legislada per tancar un buit legal. S'ha aprovat una llei que no entén ningú i que no ha evitat ni evitarà els atacs perquè no va a l'arrel de la qüestió. Es tracta de posar traves i entrebancs burocràtics per comprar aquests animals i el fons de la qüestió és un altre: conscienciar els propietaris del potencial agressiu que poden tenir els animals. És important establir una relació amb el propietari per detectar les possibles patologies dels animals, així com també estar formats en etologia, per exemple. Aquí ens trobem davant una qüestió complexa que no s'arregla amb una llei, i manco amb una com la que s'ha aprovat”.

El Colectivo de Jubilados experimenta las sensaciones de Kristian Krekovic a través de sus telas en el Polígono de Llevant

Hace unos meses efectuamos una visita al Museo Krekovic, sito en el Polígono de Levante de esta ciudad. Nuestro compañero Arturo Lope se brindó a explicar y comentar las obras del pintor Kristian Krekovic, que nació el 28 de febrero de 1901 en la ciudad de Koprivna (Croacia). Después de sus estudios en Viena y París se trasladó al Perú para estudiar los tipos más puros de la raza indígena, plasmando en sus lienzos las civilizaciones precolombinas e incaicas. En sus viajes recorrió estados Unidos, España y Austria, llegando a Mallorca en 1960, eligiendo nuestra Isla como residencia definitiva, y falleciendo en Palma el 21 de noviembre de 1985.

El museo que visitamos fue inaugurado por Su Majestad la Reina Doña Sofía, el 4 de septiembre de 1981. En la obra de Krekovic destaca el poderío de sus magistrales composicio-

nes pictóricas. Krekovic presenta en esta exposición una extraordinaria serie de telas, la mayoría de gran tamaño, hecho que pone de relieve un dibujo de gran descriptividad, así como un excepcional manejo de los pinceles y la paleta.

El Museo consta de 150 telas expuestas en tres salas. La primera está dedicada al Imperio de los Incas y civilizaciones incaicas. La segunda, a España y Baleares, y la tercera al Perú y a la paz mundial.

Los 21 asistentes a esta visita fuimos obsequiados con una comida de compañerismo en la que se trató como tema preferente todo lo referente al museo visitado.

Francesc Solà

actualitat

Nuevas garantías para su seguro de automóvil Nuevas coberturas para la garantía de ocupantes

A.M.A. pone a disposición de todos los Mutualistas que suscriban una Nueva Póliza de Autos a partir del 1 de julio de 2006 y sin coste adicional alguno, nuevas coberturas dentro de la garantía de Ocupantes. Estas nuevas coberturas se incluirán automáticamente con la renovación de las pólizas de la cartera de automóviles para todos los mutualistas de A.M.A. también **SIN COSTE ADICIONAL ALGUNO.**

Estas coberturas se añadirán a las ya existentes y, básicamente, incluirán todo lo concerniente a la atención, coordinación y servicios funerarios en caso de fallecimiento de cualquiera de los ocupantes del vehículo asegurado: Traslados de fallecidos al lugar de la inhumación-incineración, trámites cualesquiera en juzgados o servicios funerarios, gastos del servicio (no incluyendo los gastos suntuarios tales como ceremonias u ornamentos florales...)

También se incluirá una cobertura de asesoramiento jurídico y tramitación de documentos, poniendo a disposición del asegurado o los causahabientes de los fallecidos un servicio de asesoramiento jurídico telefónico (con excep-

ción a consultas relativas a derecho extranjero) atendido por abogados de lunes a viernes de 9 a 21 horas y de 9 a 14 horas los sábados.

Asimismo se incluirá en la garantía: la Tramitación de Pensiones, Documentación administrativa y una primera cita con un despacho de abogados en su caso.

Nueva cobertura del carné por puntos

Con la entrada en vigor (1 de julio de 2006) de la Ley que regula el nuevo "Permiso de Circulación por Puntos", **A.M.A.** ha querido anticiparse a las consecuencias que de la aplicación de esta normativa puedan ocasionarse a los conductores de los vehículos asegurados en la Mutua, poniendo a su disposición en su póliza de Seguro de Automóvil por un coste de sólo 30 euros (más impuestos) por conductor una nueva garantía que básicamente incluirá las siguientes coberturas:

1. Indemnización por retirada del carné 300 € mes (máximo 3.000 € por siniestro y año).
2. Ampliación del número de recursos por sanciones.

3. Coste de los Cursos de Sensibilización y Recuperación de puntos perdidos (hasta 200 € en pérdida parcial y 400 € en total).

4. Tasas de los exámenes de Recuperación de Puntos (hasta 100 €).

5. Solicitud de fraccionamiento o aplazamiento en pérdidas temporales.

Estas coberturas ampararán a todos los conductores asegurados con cualquier vehículo que conduzcan (y esté el vehículo o no asegurado en **A.M.A.**).

Para mayor difusión al respecto y para facilitar la contratación de la "Garantía del Carné por Puntos" en el pasado mes de junio remitimos a todos nuestros mutualistas con póliza de automóviles en vigor, una comunicación a tal efecto; en todo caso en cualquiera de las oficinas de **A.M.A.** o en nuestra página web: www.amaseguros.com, podrá ampliar y recibir toda la información que necesite sobre cualquiera de las novedades descritas o sobre cualquier producto o servicio de **A.M.A. nuestra Mutua.**

Mercedes Laguens exposa la seva obra en el col·legi

Mercedes Laguens García neix a Tarazona (Saragossa) el 1953. El 1977 es llicencia en Belles Arts a Barcelona i un any més tard es trasllada a Palma de Mallorca, on fixa la seva residència.

En 1993 obté una beca de gravat per treballar en els tallers de Joan Miró, a la Fundació Pilar i Joan Miró, a Palma. Dos anys més tard aconsegueix una beca de la Fundació per treballar en estampació

a Edimburg (Escòcia). En 1997 obté una menció d'honor en el Premi especial Pilar Juncosa i Sotheby's de la Fundació Pilar i Joan Miró. Roman (1998) a Milton Keynes (Anglaterra) dins els programes d'intercanvi de la Fundació Pilar i Joan Miró. En 2002 rep una menció d'honor en els Premis Ciutat de Palma. Ha publicat el llibre "Desde otro lugar", de l'editorial Calima, col·lecció Serviola (Palma, 2004).

¿Qué obligación tiene el veterinario de salvar a un animal, el propietario del cual asegura que no puede pagar?

assessoria
jurídica

Así como aparece formulada la pregunta interpretamos que la utilización del término "salvar" implica que nos hallamos ante un caso de urgencia vital para el animal. Esto es importante porque la existencia o no de dicha urgencia cambia absolutamente el sentido de la respuesta.

Por otra parte, es preciso advertir que las reglas que se articulan sobre esta cuestión son de orden **deontológico**, es decir, se trata de un deber u obligación sometida a principios éticos, morales o de conciencia. En este sentido, el Código para el Ejercicio de la Profesión Veterinaria del Consejo General de Colegios Veterinarios de España (aprobado por la Junta Plenaria el 15 de diciembre de 1989 y por la Asamblea General de Presidentes de Colegios de 9 de junio de 1990), establece con carácter general, en su artículo 6, que "El veterinario está **moralmente** obligado a responder, en el límite de sus posibilidades, a toda llamada que se le dirija para dar cuidados a un animal enfermo ...", y más específicamente, en el artículo 7, que en casos de **urgencia** el veterinario tiene la **obligación** de prestar **la primera cura** a los animales, salvo que comporte peligro personal o exista otra causa justa.

Sin embargo, el artículo 6, matiza la obligación de responder a toda llamada, al exonerar de ella cuando "*el requirente no haya correspondido a los honorarios debidos*" o "*que el cliente sea notoriamente moroso*". Es decir, entendemos que estas normas deontológicas que acabamos de analizar exigen **obligatoriamente** al veterinario la prestación de primera cura en caso de **urgencia** (artículo 7) y para el resto de supuestos asistenciales existe una obligación de atención veterinaria pero a **excepción** de que el cliente ya adelante que no quiere o no puede pagar (no correspondencia a los honorarios debidos o notoria morosidad).

A esto cabe añadir, en la medida que consideramos que abunda en la anterior conclusión, que en el Consejo General de Colegios Veterinarios de España ha elaborado un proyecto de Código Deontológico de la Profesión Veterinaria (que debe ser aprobado por el Consejo General de Colegios Veterinarios) en cuyo **artículo 18.3** se indica que "*el veterinario, en cualquier caso, tiene la obligación de prestar cuidados de **urgencia** a todo animal enfermo en **peligro inmediato**, a no ser que se asegure de que otros veterinarios, por razón*

de su especialidad, puedan prestar esta atención de forma inmediata".

A la vista de este artículo, de resultar aprobado el futuro Código en estos mismos términos, parece queda confirmado que el factor que determina la obligatoriedad del veterinario de prestar auxilio a un animal, a sabiendas que el propietario no asumirá el pago de los honorarios, es el de la urgencia, concepto que queda mejor delimitado en la redacción de este último artículo al añadir "en peligro inmediato".

En conclusión, creemos que todo veterinario está obligado a prestar auxilios o cuidados de urgencia ante la llamada efectuada por el propietario de un animal enfermo que se halle en peligro inmediato, y ello aunque conozca, "a priori", que sus honorarios no serán satisfechos. En caso contrario podría ser denunciado ante el Colegio al que pertenezca y podría ser sancionado por infringir los estatutos colegiales que exigen en su articulado el deber de todo colegiado de respetar las normas deontológicas de su profesión.

BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS

Casos clínicos presentados por EXÓTICOS VET. Sergio Sarmiento Valiente

CASO 1:

¿QUÉ ESPECIE Y QUÉ
PATOLOGÍA ES LA QUE
APARECE EN LA IMAGEN?

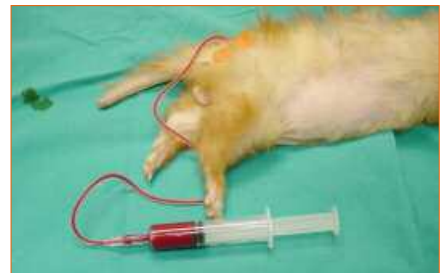
CASO 2:

¿QUÉ PATOLOGÍA PADECE EL
CONEJILLO DE INDIAS DE LA
IMAGEN SI SABEMOS QUE
REPENTINAMENTE HA APA-
RECIDO CON PARÁLISIS DE
LAS EXTREMIDADES POSTE-
RIORES Y SINTOMATOLOGÍA
NERVIOSA?

CASO 3:

¿QUÉ PATOLOGÍA PRESENTA
LA TORTUGA DE LA IMAGEN?
¿QUÉ VENTAJAS TIENE EL
USO DE ESTA TÉCNICA?

CASO 4:

¿QUÉ PATOLOGÍA PUEDE
HACER NECESARIA UNA
TRANSFUSIÓN EN UNA
HURONA?
¿QUÉ PRONÓSTICO Y QUÉ
OTROS TRATAMIENTOS HAY
PARA ESTE SÍNDROME?

resolució

CASO 1:

Tortuga de Florida,
Chrysemys scripta.

Otitis en una tortuga de florida por falta de vitamina A.

CASO 2:

Cobaya, Cavia porcellus.

Virus de coriomeningitis linfocitaria en cobaya. Produce parálisis de patas traseras y meningitis. Suele ser más común en ratones y hámsters. Es una zoonosis y en personas puede producir una meningitis y síntomas similares a los de la gripe. No tiene tratamiento y se transmite por orina y aerosoles de orina seca, así como por vectores.

CASO 3:

Tortuga mediterránea, Testudo hermanni.

Colocación de un trocar para tratar neumonía, de forma local en un ejemplar de tortuga mediterránea. Los resultados en el tratamiento de neumonías en quelonios cuando sólo afectan a una porción de los pulmones son mucho mejores si se administra el tratamiento antibiótico directamente en el pulmón a través de un trocar que, acabado el tratamiento, habrá que retirar.

CASO 4:

Hurón, Mustela putorius furo.

Transfusión intraósea en hembra de hurón con aplasia medular por estrógenos, tras un celo sin monta. El pronóstico es muy grave,... realizar una cirugía (ovariohisterectomía) en animales afectados por una aplasia medular con un peso inferior a 2 kilos es un procedimiento muy arriesgado

y la mayoría mueren tras la cirugía. No se deben administrar inyecciones de GCH (Gonadotropina Corionica Humana) si ya ha habido varios celos persistentes, sin monitorizar de cerca al animal. Se establece como protocolo al menos una medición de hematocrito antes de la cirugía, lo que nos dará buena información acerca de si es necesaria una trasfusión prequirúrgica o no.

Las huronas salen en celo y persisten en celo, o con celos intermitentes si no son montadas por un macho, hecho que desencadena una ovulación y el final del celo. Por este motivo se recomienda realizar ovariohisterectomías a las hembras entre los 6 y 8 meses de vida.

TecnoCompte:

tregui tot el suc als
seus diners

100% avantatges, 0 comissions

TecnoCompte és el seu compte personal o professional **sense cap tipus de comissió ni despesa d'administració** que li permetrà gestionar la seva economia i accedir a un conjunt de **productes i serveis en condicions preferents**, només per formar part del **Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears**.

- 0 euros** comissió de manteniment⁽¹⁾
- 0 euros** comissió d'administració⁽¹⁾
- 0 euros** comissió d'ingrés de xecs
- 0 euros** comissió per l'emissió de la targeta Visa TecnoCredit

TecnoCredit li deixarà un bon gust de boca

Emporti's aquesta espremedora Kenwood de regal⁽²⁾ en fer-se client de TecnoCredit.

(1) Excepte comptes inoperants en un període igual o superior a un any i un saldo igual o inferior a 150 €.

(2) Promoció vàlida fins a finalitzar les existències (500 unitats) per obrir un TecnoCompte amb un saldo mínim de 300 €.

Informi-se'n a qualsevol oficina SabadellAtlántico o Solbank, trucant al **902 323 555** o a **tecnocredit.com**

Grup Banc Sabadell

TecnoCredit

